

Analiza preliminară a Impactului de Reglementare

Titlul analizei impactului	Regulamentului privind procedurile de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor utilizate în activitatea titularilor de licență din sectoarele electroenergetic, termoelectric, gaze naturale și a operatorilor care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare
Data:	24.10.2016
Autoritatea administrației publice autor:	Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică
Subdiviziunea:	Departamentul Reglementări
Persoana responsabilă și informația de contact:	Elena Stratulat – șef secție Tel: 022 852 930; estratulat@anre.md
Componentele analizei impactului de reglementare	
1. Stabilirea complexității analizei impactului de reglementare	
Criteriul	Punctajul (de la 1 la 3)
Nivelul de interes public față de intervenția propusă	2
Gradul de inovație al intervenției propuse	2
Mărimea potențialelor impacturi ale inițiativei propuse	2
TOTAL	6
<p><u>Argumentare/descifrarea succintă a punctajului atribuit:</u> Intervenția dată nu necesită o analiză complexă.</p> <p>a) 2 - nivel de interes public este mediu deoarece, Regulamentul va fi aplicabil față de participanții de pe piața energiei electrice, energiei termice, gaze naturale, operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.</p> <p>b) 2 - intervenția vine cu unele inovații parțiale care ar putea schimba în parte mecanismele/norme de bază existente în prezent.</p> <p>În prezent nu există un regulament cu privire la achiziții aprobat de ANRE pentru sectoarele reglementate. Titularii de licențe din sectorul energetic și serviciul public de apă și canalizare desfășoară achiziții în baza regulamentelor interne sau prin aplicarea normelor din domeniul achizițiilor publice.</p> <p>- ar putea fi afectată neesențial o parte mai mare a societății sau a unui sector economic</p> <p>Odată cu elaborarea regulamentului privind achizițiile vor fi stabilite proceduri clare transparente și unice ce urmează a fi respectate în procesul de achiziție a bunurilor, a lucrărilor și a serviciilor ce vor asigura stabilirea tarifelor în baza cheltuielilor justificate și strict necesare pentru desfășurarea activității de producere, transport, distribuție și furnizare a gazelor naturale, a energiei electrice, a energiei termice și de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare.</p> <p>Anterior, Analiza Preliminară a Impactului de Reglementare a fost prezentată spre examinare și avizare tuturor părților interesate cu respectarea exigențelor Legii cu privire la transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008 și Legii privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale nr. 317-XV din 18.07.2003. <i>Grupul de lucru pentru Reglementare Activității de Întreprinzător a avizat pozitiv Analiza Preliminară a Impactului de Reglementare la proiectul Regulamentului privind Achizițiile.</i></p>	
2. Definirea problemei	

Proiectul Regulamentului privind procedurile de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor (Regulament privind achizițiile) a fost elaborat întru executarea următoarelor prevederi legale:

- art. 7, alineat (1), lit. m) din Legea cu privire la energia electrică nr. 107 din 27.05.2016. (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 193-203, art. 413*);
- art. 7, alineat (1), lit. p) din Legea cu privire la gazele naturale nr. 108 din 27.05.2016, (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 193-203, art. 415*);
- art. 7, alineatul (2), lit. h) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013, (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 60-65, art. 123*);
- art. 9, alineat (2), lit. l) din Legea cu privire la energia termică și promovarea cogenerării nr. 92 din 29 mai 2014, (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 178-184, art. 415*).

În contextul prevederilor menționate, ANRE a elaborat și planifică să aprobe Regulamentul privind procedurile de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor.

Pe piața energiei electrice și a gazelor naturale care, nu sunt competitive și unde se prestează serviciile de interes public, toate achizițiile de bunuri, lucrări și servicii se efectuează de fiecare întreprindere în parte, la propria discreție, atât prin licitații și oferte, cât și prin contracte bilaterale sau înțelegeri directe cu furnizori și antreprenori. În multe cazuri, achizițiile sunt netransparente, bazate pe principii necompetitive fapt ce duce la achiziții cu costuri mari nejustificate. Aceleași precizări se aplică și în cazul sectorului termoenergetic și a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare.

În lipsa transparenței la organizarea licitațiilor, în afară de achiziții la prețuri nejustificate, apar și cazuri de achiziții a bunurilor, a serviciilor și a lucrărilor de calitate dubioasă, fapt care duce la organizarea de alte licitații, și, respectiv, la efectuarea unor cheltuieli suplimentare și majorarea nejustificată a cheltuielilor etc. Mai mult, dat fiind că fiecare titular de licență din sectoarele reglementate efectuează aceste licitații în baza *regulamentelor interne de reglementare a achizițiilor*, care diferă de la întreprindere la întreprindere, chiar și în cazul efectuării de achiziții prin licitații există riscul ca întreprinderile reglementate să se abată de la practica de competitivitate și transparență. În urma analizei acestor regulamente, se poate menționa existența unor neajunsuri care afectează calitatea și costurile achizițiilor, după cum urmează:

- necoresponderea de definiții utilizate normelor legislației naționale, în vigoare;
- în unele situații nu sunt stipulate atribuțiile de bază ale beneficiarului și ale ofertantului, fapt ce influențează asupra calității contractelor de achiziții și asupra nivelului transparenței;
- lipsa prevederilor privind criteriile de formare a valorii estimate a contractului, fapt ce influențează nivelul costurilor achiziției;
- în unele cazuri nu sunt specificate sau limitate metodele de informare a tuturor operatorilor economici privind achizițiile organizate, fapt care, în consecință, atrage încălcarea principiului transparenței și accesibilității la informație;
- nu sunt specificate întocmai procedurile de identificare a necesităților și stabilirea priorităților, care reprezintă baza constituirii costurilor achiziției, element inclus în formarea tarifelor;
- activitatea formală sau diminuarea rolului comisiilor în procesul de achiziție, activitatea cărora influențează direct calitatea organizării procedurilor de achiziție;
- neindicarea criteriilor de bază la elaborarea caietului de sarcini, fapt ce poate conduce la încălcarea tuturor principiilor organizării achizițiilor.

Ca rezultat, în baza controalelor efectuate de către ANRE, Curtea de Conturi și alte organe abilitate ale statului în multe cazuri, s-a constatat că la întreprinderile din sectoarele reglementate există multe neajunsuri și încălcări în ceea ce privește achizițiile de bunuri, lucrări și servicii, care, în cele din urmă, duc la majorarea neargumentată a costurilor de investiții, a cheltuielilor de întreținere și exploatare a mijloacelor fixe, a cheltuielilor comerciale, generale și administrative ale întreprinderilor. Cele mai multe cazuri de majorări a costurilor sunt înregistrate la achizițiile de lucrări privind construcția de noi rețelele

electrice, termice și de gaze naturale (de transport sau de distribuție), la lucrările de reconstrucție și reparație capitală a mijloacelor fixe, la achiziții de materiale, utilaj, etc. În rezultatul controalelor efectuate, s-a constatat că majorările de costuri la astfel de achiziții ating, în mediu, cifra de 5% și mai mult.

În contextul celor expuse, a fost necesar de a elabora un act normativ care va prevedea reguli unice și transparente privind achizițiile de bunuri, lucrări și servicii pentru toate întreprinderile din sectoarele reglementate. Elaborarea și implementarea unor astfel de proceduri va da posibilitate ca toți titularii de licențe din sectoarele reglementate să fie puși în situația de a efectua achizițiile în condiții de maximă transparență și competitivitate, la costuri minime pe piață și va permite evitarea cazurilor de efectuare a achizițiilor la propria discreție, la costuri neargumentate. Implementarea unor proceduri de achiziții bine determinate și transparente va permite asigurarea unei protecții sporite în legătură cu protejarea consumatorilor de la abuzul întreprinderilor monopoliste prin excluderea posibilităților ca cele din urmă să includă în tarife cheltuieli nejustificate sau majorate.

3. Stabilirea obiectivelor

Elaborarea proiectului Regulamentului privind achizițiile face parte din actele normative prevăzute de Pachetul legislativ Energetic III, Foaia de parcurs privind Agenda de reforme prioritare elaborată de Guvernul RM și a Programului de Reglementări al ANRE pentru anii 2016-2018.

Scopul elaborării și implementării Regulamentului este de a evita eventualele abuzuri față de consumatori, din partea întreprinderilor din sectorul energetic și a operatorilor care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, prin includerea în tarife a unor costuri nejustificate, aferente achiziției de bunuri, lucrări și servicii au fost stabilite expres care sunt obligațiile cu privire la efectuarea procesului de achiziții, fapt care va duce, nemijlocit, la diminuarea prețurilor de procurare a bunurilor, lucrărilor și a serviciilor, și în consecință, a costurilor ce urmează a fi incluse în tarifele reglementate.

Regulamentul urmărește stabilirea de criterii neechivoce privind procurarea bunurilor, lucrărilor și a serviciilor necesare pentru activitatea eficientă a titularilor de licențe din sectoarele reglementate prin stabilirea unor proceduri clare și transparente, care vor permite procurarea bunurilor, lucrărilor și a serviciilor necesare în condiții de concurență reală, la prețuri minime existente pe piață.

Obiective specifice:

- stabilirea de reguli, proceduri și criterii obiective, transparente, neechivoce și de aplicabilitate unică pentru întreprinderile din sectoarele reglementate și pentru toți potențialii furnizori de bunuri, lucrări și servicii necesare titularilor de licențe, fapt care va permite efectuarea de achiziții la costuri minime, strict necesare pentru desfășurarea activității;
- excluderea situațiilor de abuz din partea întreprinderilor monopoliste în raport cu furnizorii de bunuri, lucrări și servicii, prin efectuarea de achiziții transparente în bază de concurs;
- excluderea situațiilor de abuz din partea întreprinderilor monopoliste în raport cu consumatorii, prin includerea în tarif a cheltuielilor nejustificate;
- determinarea operatorilor din sectoarele reglementate la desfășurarea activității în condiții optime și la cheltuieli minime.

4. Identificarea opțiunilor

Au fost identificate două opțiuni:

a) Opțiunea I constă în (a nu face nimic) a nu elabora și aproba Regulamentul procedurile de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor.

- Nu vor fi respectate prevederile Legilor sectoriale care prevăd expres necesitatea elaborării Regulamentului privind achizițiile.
- Costurile legate de procurarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor vor fi cele care se vor crea în urma înțelegerilor dintre anumite persoane, deseori majorate neargumentat. În acest caz, tarifele nu vor fi ajustate la cheltuielile reale, necesar de a fi suportate în activitatea de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei electrice, a energiei termice, a gazelor naturale și a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.
- Întrucât livrarea energiei electrice, termice, a gazelor naturale, a apei și recepționare a apelor uzate sunt servicii de interes public și nu există concurență pe aceste piețe, agenții economici din domeniu nu vor depune efort pentru reducerea costurilor de achiziție, fiind siguri că le vor recupera prin tariful impus consumatorilor;

- În lipsa de criterii obiective și clare, care să permită determinarea cheltuielilor reale, minime pe piață, consumatorii vor achita tarife exagerate, fiind nevoiți să acopere costurile *de facto* a întreprinderilor, datorate unui management defectuos.

Opțiunea II constă în elaborarea și aprobarea Regulamentului privind procedurile de achiziție a bunurilor lucrărilor și serviciilor utilizate în activitatea titularilor de licență din sectoarele electroenergetic, termoeenergetic, gaze naturale și a operatorilor care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

- asigurarea unor achiziții transparente, la care pot participa toți doritorii, în procedura de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor utilizate în activitatea întreprinderilor din sectoarele reglementate, ce va da posibilitatea de a micșora prețurile;

- obținerea în procesul de achiziție a unor costuri minime, optime pentru desfășurarea activității întreprinderilor din sectoarele reglementate, pe fiecare segment în parte (producere, transport, distribuție și furnizare a resurselor energetice și a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare);

- determinarea justificată a consumurilor și a cheltuielilor ce țin de activitatea de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei electrice, termice, a gazelor naturale și a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

- determinarea corectă a tarifelor de livrare a energiei electrice, termice, a gazelor naturale și a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și eliminarea posibilității de a include în tarife costuri nejustificate, legate de achiziția de bunuri, de lucrări, de servicii;

- îmbunătățirea climatului investițional și, respectiv, atragerea investițiilor necesare pentru construcția de noi obiecte, precum și reconstrucția celor existente;

- încurajarea operatorilor din sectoarele reglementate de a eficientiza activitatea și de a minimiza costurile aferente activităților desfășurate, fapt care va profita consumatorilor;

- asigurarea fiabilității și a calității serviciilor prestate la costuri minime, strict necesare pentru prestarea serviciilor din sectoarele reglementate, ce va avea un impact benefic asupra întregii economii naționale.

5. Analiza și compararea opțiunilor

La elaborarea, aprobarea și implementarea Regulamentului procedurile de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor se estimează că vor fi soluționate problemele negative existente în procesul de procurare a bunurilor, lucrărilor și a serviciilor. Principalele beneficii majore ale intervenției statului vor fi următoarele:

- asigurarea de concursuri largi și transparente, la care pot participa toți doritorii, în procedura de achiziție a bunurilor, a lucrărilor și a serviciilor utilizate în activitatea întreprinderilor din sectorul energetic;

- obținerea în procesul de achiziție a unor costuri minime, optime pentru desfășurarea activității întreprinderilor din sector, pe fiecare segment în parte (producere, transport, distribuție și furnizare a resurselor energetice și a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare);

- determinarea clară a consumurilor și cheltuielilor ce țin de activitatea de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei electrice, termice, a gazelor naturale și a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

- determinarea corectă a tarifelor de livrare a energiei electrice, termice, a gazelor naturale, a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și eliminarea posibilității de includere în tarife a unor costuri nejustificate, legate de achiziții de bunuri, de lucrări și de servicii;

- îmbunătățirea climatului investițional și, respectiv, atragerea investițiilor necesare pentru în sectoarele reglementate pentru construcția de noi obiecte, precum și reconstrucția celor existente;

- determinarea operatorilor din sectoarele reglementate de a eficientiza activitatea și a minimiza costurile aferente activităților desfășurate, rezultatul fiind benefic consumatorilor;

- asigurarea fiabilității și a calității serviciilor prestate la costuri minime, strict necesare pentru prestarea serviciilor din sectoarele reglementate, ce va avea un impact benefic asupra întregii economii naționale.

Din punct de vedere cantitativ este dificil de estimat costurile, care, conform prognozei, vor fi

nesemnificative, însă beneficiile intervenției statului sunt evidente, dat fiind faptul că vor fi excluse posibilitățile de majorare a costurilor legate de achiziții de bunuri, lucrări și de servicii necesare în activitatea titularilor de licențe din sectoarele reglementate, care, conform controalelor efectuate de ANRE la întreprinderi reglementate, se estimează la nivel de cel puțin 50 mil. lei anual.

În procesul controlului efectuat de către ANRE la S.A. „**Termoelectrica**” pentru perioada 2013-2015 s-a constatat că :

- au fost admise cheltuieli ineficiente de la procurarea bunurilor în sumă de **29 761,08 mii lei**;
- au fost admise procurări de bunuri de o proveniență dubioasă și fără careva documente confirmative privind originea și calitatea în sumă de: **12 169,38 mii lei**;

Controlului activității licențiate desfășurate de către S.A. Apă Canal Chișinău în perioada anilor 2013-2015 a demonstrat că :

- au fost admise cheltuieli ineficiente de la procurarea bunurilor în perioada 2013-2015 în sumă totală de **9 880,04 mii lei** (pentru anul 2015 în mărime de 6 188,91 mii lei; pentru anul 2014 în mărime de 2 319,40 mii lei și respectiv pentru anul 2013 în mărime de 1371.74 mii lei).
- cheltuielile ineficiente legate de contractarea de la terți a serviciilor de transport, serviciilor de excavare, sudare etc care în perioada anului 2015 constituie - **6 294,0 mii lei**.

Controlului activității licențiate desfășurate de către S.A. „Red-Nord” în perioada anilor 2013-2014 a constatat că:

- au fost contractate lucrări de montare/demontare a liniilor electrice la prețuri majorate în raport cu oferta declarată câștigătoare, contribuind la înregistrarea de către întreprindere a unor supracosturi în suma totală de **15 740 mii lei**.
- Au fost admise achiziții de bunuri prin intermediere, fapt ce a generat costuri suplimentare în suma totală de circa **2 617, 55 mii lei**.
- au fost admise procurări de bunuri nefînsoțite de documentele care urmează să confirme proveniența, calitatea și siguranța acestora, fapt ce poate condiționa situații de risc în utilizare și la costuri majorate în comparație cu costurile aceluiași bunuri importate și comercializate în Republica Moldova în sumă totală de circa **400 mii lei**.
- Nu au fost respectate prevederile legale privind principiile eficienței maxime la costuri minime în cadrul achizițiilor serviciilor de metrologie, astfel majorarea acestor costuri au alcătuit **779,1 mii lei**.

Cert, este, însă, că asigurarea unor reguli clare și a unei transparențe reale în ceea ce este legat de achiziții va aduce beneficiu mult mai mare în raport cu costurile necesare de implementare a acestui Regulament.

În cazul în care nu va fi întreprinsă nici o acțiune în sensul elaborării și aprobării Regulamentului susmenționat în sectoarele reglementate poate surveni una din următoarele situații:

a) în lipsa Regulamentului vor fi încălcate prevederile legislației;

b) titularii de licențe vor continua să efectueze achiziții de bunuri, lucrări și servicii la bunul lor plac și, ca rezultat, în tarife vor fi incluse cheltuieli majorate nejustificat;

c) în lipsa Regulamentului, tarifele aprobate ar putea fi contestate, pe motiv că sunt calculate în lipsa bazei normative și, respectiv, nu sunt respectate exigențele impuse de legislație. În acest caz, desfășurând activitatea la tarife neajustate la cheltuielile reale, și întreprinderile de sectoarele reglementate pot suporta pierderi financiare sau invers vor putea obține supraprofituri neargumentate. În primul caz, este pericolul stopării livrării a resurselor energetice și a furnizării serviciilor, iar în cel de-al doilea – vor fi prejudiciate interesele consumatorilor;

d) la stabilirea tarifelor, ANRE va fi în imposibilitate de a refuza includerea unor cheltuieli nejustificate în tarif, întrucât va lipsi un act normativ care să stipuleze în mod obiectiv și neechivoc criteriile și principiile de procurare a bunurilor, lucrărilor și serviciilor la prețuri minime de piață, reale și necesare pentru desfășurarea activității. În acest caz, consumatorii vor achita tarife nejustificat de mari, fiind nevoiți să acopere costurile *de facto* ale întreprinderilor, care nu totdeauna reflectă situația reală și, în mare parte, depind de rezultatele unui management defectuos

Autorii prezentei AIR militează pentru opțiunea a II-a, care presupune elaborarea și aprobarea Regulamentului privind procedurile de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor, opțiune care întrunește standardele de calitate necesare pentru adoptarea unor acte legislative.

Astfel, procedurile de achiziții în sectoarele reglementate vor fi prestabilite într-un act normativ, ce se bazează pe cerințele legislației și ale pieței, și care va permite excluderea de posibile abuzuri din partea întreprinderilor monopoliste în raport cu consumatorii.

Din punct de vedere al transparenței, în Proiectul Regulamentului se preconizează stabilirea, în mod exhaustiv, transparent și obiectiv a principiilor și a metodelor de efectuare a achizițiilor de fiecare titular de licențe, prin organizarea de licitații transparente, cu posibilitatea participării tuturor potențialilor furnizori de bunuri, lucrări, servicii.

Ca urmare, vor fi create condiții prielnice, transparente și unice pentru toți participanții pe piața internă de achiziții, ce nemijlocit va duce la diminuarea prețurilor de procurare a bunurilor, lucrărilor și serviciilor, și evident a costurilor întreprinderilor din sectoarele reglementate.

Prevederile Regulamentului vor fi pasibile de a satisface și interesul public în sensul că prin achiziții bine organizate și transparente va fi posibilă determinarea corectă a costurilor de achiziții și, în final, a tarifelor, fapt care, pe termen lung, va reduce costurile suportate de consumatori la achitarea resurselor energetice și a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare.

Astfel, aprobarea Proiectului de regulament menționat corespunde principiului proporționalității intereselor societății și protecției intereselor întreprinzătorilor, inclusiv întreprinderilor mici și mijlocii.

6. Implementarea și monitorizarea

Monitorizarea aplicării prevederilor Regulamentului privind procedurile de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor este pusă în sarcina Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

Regulament este obligatoriu pentru titularii de licențe, care desfășoară activități reglementate în sectorul electroenergetic, sectorul termoelectric, sectorul gazelor naturale și pentru operatorii care furnizează serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare a căror valoare estimată, fără taxa pe valoarea adăugată (TVA), este egală sau mai mare decât următoarele praguri:

- a) pentru contractele de achiziții de bunuri sau servicii - 100 mii lei;
- b) pentru contractele de achiziții de lucrări - 150 mii lei.

Agenția are dreptul să efectueze controale la titularii de licență în scopul verificării desfășurării activităților reglementate cu cheltuieli minime și la eficiență maximă.

La stabilirea tarifelor, ANRE va avea posibilitate de a refuza includerea unor cheltuieli nejustificate în tarif. Agenția va exclude din calculele tarifelor pentru producerea, transportul, distribuția și furnizarea gazelor naturale, a energiei electrice și a energiei termice, pentru furnizarea serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare, valoarea achizițiilor realizate cu derogare de la prevederile Regulamentului.

7. Consultarea

Conform procedurilor prestabilite de legislație, înainte de elaborarea Proiectului Regulamentului privind procedurile de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor ANRE a elaborat Analiza Preliminară a Impactului de Reglementare la Regulamentul în cauză.

Proiectul Regulamentului și Analiza Preliminară a Impactului de Reglementare au fost prezentate spre examinare și avizare tuturor părților interesate cu respectarea exigențelor Legii cu privire la transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008 și Legii privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale nr. 317-XV din 18.07.2003 (Ministerului Economiei, Ministerului Finanțelor, Ministerului Mediului, titularilor de licențe, Confederației Sindicatelor din Moldova, Confederației Naționale a Patronatelor, Centrului pentru protecția consumatorilor, Ligii pentru apărarea drepturilor consumatorilor și Asociației consumatorilor de energie din Moldova.)

În anul 2014, au fost modificate Legile cu privire la gazele naturale și cu privire la energia electrică, prin care s-a stabilit că se efectuează achiziții de bunuri, servicii și lucrări.

De asemenea, în anul 2014 au intrat în vigoare Legea cu privire la energia termică și promovarea cogenerării nr. 92 din 29 mai 2014 și Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013, care prevăd că achizițiile de bunuri, lucrări și servicii se efectuează de către titularii de licențe și operatori în baza Regulamentului respectiv aprobat de ANRE.

Astfel, ținând cont de prevederile Legii cu privire la transparență în procesul decizional, au fost consultate și părțile interesate din *domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare* și a fost completată Sinteza recomandărilor la proiectul de Regulament.

Proiectul Regulamentului a fost deja discutat de multiple ori în ședințele de lucru organizate de ANRE cu titularii de licențe din sectoarele energiei, atât separat cu întreprinderea de transport ÎS „Moldelectrica”, cu producătorii de energie CET-1, CET-2 și CET Nord, cu RED-urile și cu întreprinderile din sectorul de gaze naturale, precum și în comun cu toți participanții piețelor de din sectoarele energiei.

Prevederile Regulamentului vor avea impact asupra tuturor participanților pe piața energiei electrice, a energiei termice și a gazelor naturale, inclusiv asupra:

- CET Nord și NHE Costești;
- „Moldelectrica” ÎS;
- RED „Union Fenosa” S.A., RED „Nord” S.A. și RED „Nord-Vest” S.A.;
- „Moldovagaz” SA; (în calitate de furnizor de gaze naturale la prețuri reglementate);
- „Moldovatrangaz” SRL;
- 12 întreprinderi de distribuție a gazelor naturale din cadrul SA „Moldovagaz”;
- tuturor întreprinderilor private de distribuție și furnizare a gaze naturale la prețuri și tarife reglementate, care nu sunt în componența SA „Moldovagaz”;
- „Termoelectrica” SA;
- întreprinderilor termoelectrice din centrele raionale și alte orașe din Republica Moldova, la care tarifele la energia termică furnizată se aprobă de ANRE;
- operatorilor sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare la nivel de regiune, raion, municipiu și oraș.

Proiectul Regulamentului a fost analizat de toate părțile interesate din sectorul energetic într-o perioadă îndelungată de timp (mai mult de 3 ani), iar, în urma discuțiilor, a fost modificat de **3 ori**, luând în considerație propunerile parvenite.

Obiecțiile părților s-au referit la:

- Excluderea de la aplicarea Regulamentului a contractelor adjudecate de către beneficiar unei întreprinderi afiliate (cel puțin 80% din cifra medie de afaceri a întreprinderii afiliate, referitor la servicii, bunuri sau lucrări, pentru ultimii trei ani, să provină din furnizarea unor astfel de servicii, bunuri sau lucrări către întreprinderi la care este afiliată);
- Utilizarea în procesul de achiziție a unui Sistem de gestiune informatică;
- Introducerea noțiunii de **entitate centrală de achiziții** – entitatea din cadrul unei societăți sau ale unor societăți comerciale afiliate, care în baza unor drepturi deținute desfășoară proceduri de achiziții, achiziționează bunuri, lucrări și servicii, sau atribuie contracte de achiziții pentru necesitățile societății sau ale societăților comerciale afiliate;
- Temenii și procedurile de realizare a achizițiilor;
- Dreptul ANRE de a exclude din calculul tarifelor a sumelor achizițiilor realizate cu derogare de la prevederile Regulamentului.

Din totalul de 159 de obiecții și propuneri prezentate pentru 215 de puncte din Regulament, parvenite de la toate părțile implicate în acest proces de consultare și avizare, în varianta finală a Regulamentului au fost luate în considerație 76 de propuneri, 40 propuneri au fost acceptate parțial și doar 43 de propuneri nu au fost acceptate (cu prezentarea argumentelor de rigoare).

Proiectul Regulamentului, modificat în urma examinării tuturor propunerilor și obiecțiilor expuse de părțile cointeresate, AIR finală și Tabelul sintezei obiecțiilor și propunerilor parvenite de la părțile interesate din sectorul energetic se regăsesc pe pagina electronică a ANRE, iar discuțiile finale pe marginea

acestui proiect de Regulament și aprobarea acestuia vor avea loc în ședința publică deschisă a Consiliului de Administrație al ANRE, la care poate participa orice doritor.